

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-885 (prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. T.A. Tang, secretaris)

Klacht ontvangen op : 5 augustus 2019
Ingediend door : Consument
Tegen : Achmea Schadeverzekeringen N.V. gevestigd te Apeldoorn, h.o.d.n. Interpolis, waarbij de uitvoering van rechtsbijstand is overgedragen aan Stichting Achmea Rechtsbijstand, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak : 28 oktober 2020
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering, klacht over dekking. Uitvoerder mocht het verzoek om vergoeding van de (advocaat)kosten die Consument heeft gemaakt voor juridische hulp bij de ontnemingsprocedure afwijzen. Dit komt omdat de afwijzing van de ontnemingsvordering door de rechter niet kan worden aangemerkt als een vrijspraak. Voor het geschil met de Belastingdienst bestaat eveneens geen dekking op de verzekering omdat in de verzekeringsvoorwaarden is bepaald dat de verzekering geen dekking biedt voor juridische geschillen die verband houden met belastingrecht. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken met bijlagen:

- het door Consument ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Uitvoerder.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument en zijn bedrijf [naam bedrijf 1] hebben bij Interpolis een particuliere en een zakelijke rechtsbijstandverzekering afgesloten.
- 2.2 Op de verzekering zijn de ‘Verzekeringsvoorwaarden Bedrijven Compact Polis MKB Versie 5.5: januari 2015’ (hierna: de Voorwaarden) van toepassing. In de Voorwaarden stond voor zover relevant, het volgende bepaald:

(...)

Hoofdstuk 6: Rechtsbijstand

Paragraaf 0

Algemeen deel Rechtsbijstand

“(...)

1. Als u zelf partij wordt in een juridisch geschil, dat een gevolg is van een voorval of een feitelijke ontwikkeling dat/die onvoorzien was toen de verzekering werd afgesloten, dan is de behoefte aan rechtshulp die door het geschil ontstaat, conform de overige polisvoorwaarden, verzekerd.

2. Een samenhangend geheel van juridische geschillen als bedoeld in lid 1, die uit dezelfde oorzaak zijn ontstaan, wordt beschouwd als één geschil.

(...)

Strafzaken

Wordt de verzekerde van het plegen van een strafbaar feit verdacht of hiervoor vervolgd, dan heeft de verzekerde geen aanspraak op rechtsbijstand.

De Stichting vergoedt achteraf wel de door verzekerde gemaakte kosten van rechtsbijstand als verzekerde definitief van alle ten laste gelegde feiten wordt vrijgesproken of wordt ontslagen van rechtsvervolging of als de zaak wordt geseponneerd.

(...)

Overige uitsluitingen

De juridische geschillen vermeld in uw verzekering zijn gedekt tenzij die verband houden met:

(...)

•belastingrecht, waaronder ook begrepen invoerrechten, accijnzen, leges, retributies;

(...)

Paragraaf 5

Rechtsbijstand Gezin

(...)

Waarvoor hebt u recht op rechtsbijstand?

De verzekerde heeft recht op rechtsbijstand voor een gebeurtenis die voor hemzelf een juridisch geschil doet ontstaan.

(...)”

- 2.3 Op 4 april 2017 heeft de advocaat van Consument bij Uitvoerder een beroep op de rechtsbijstandverzekering gedaan omdat Consument werd verdacht van diefstal van elektriciteit en het exploiteren van een hennepkwekerij in de loods achter zijn woning. Een deel van de loods heeft Consument zelf in gebruik en een deel van de loods werd door hem verhuurd. Daarnaast heeft [naam netbeheerder] [naam bedrijf 2] aansprakelijk gesteld voor de schade die zij heeft geleden naar aanleiding van de diefstal van elektriciteit.
- 2.4 Bij brief van 20 april 2017 heeft Uitvoerder Consument en [naam bedrijf 1] meegedeeld dat hij de kosten voor het inschakelen van de advocaat niet vergoedt omdat de rechtsbijstandverzekering daarvoor geen dekking biedt nu Consument wordt verdacht van het plegen van een strafbaar feit. Voor wat betreft de aansprakelijkstelling van [naam netbeheerder] heeft Uitvoerder in de brief geschreven dat [naam bedrijf 2] niet is verzekerd op de onderhavige verzekering.
- 2.5 Hierna is Consument door de Officier van Justitie gedagvaard en is er tegen hem een ontnemingsvordering op grond van artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht ingesteld. Op 20 november 2018 heeft de rechtbank uitspraak gedaan in de strafprocedure en de ontnemingsprocedure. Consument is in de strafprocedure veroordeeld wegens medeplichtigheid aan het opzettelijk handelen in strijd met het in artikel 3 onder B van de Opiumwet gegeven verbod en medeplichtigheid aan diefstal. De ontnemingsvordering is door de rechtbank afgewezen. Verder heeft de Belastingdienst belastingaanslagen opgelegd in verband met inkomen uit hennepsteelt.
- 2.6 Bij brief van 17 december 2018 heeft de advocaat van Consument Uitvoerder verzocht om de advocaatkosten die zijn gemaakt te vergoeden.
- 2.7 Uitvoerder heeft geweigerd de advocaatkosten te vergoeden.
- 2.8 Consument heeft vervolgens hierover een klacht bij Uitvoerder ingediend. Uitvoerder heeft zijn afwijzende standpunt gehandhaafd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

- 3.1 Consument vordert dat Uitvoerder de kosten van zijn advocaat betaalt. Het bedrag wordt bij benadering door Consument begroot op € 17.000,-.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 De vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de grondslag dat Uitvoerder op grond van de verzekeringsovereenkomst gehouden is om dekking te verlenen voor de ontnemingsprocedure en het geschil de Belastingdienst. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.
- De rechtbank heeft de ontnemingsvordering van de Officier van Justitie volledig afgewezen. Er is daarom sprake van vrijspraak.
 - De ontnemingsprocedure hangt niet samen met de strafrechtprocedure. Het zijn twee verschillende procedures en het gaat om verschillende rechtsgebieden. Er is daarom geen sprake van één gebeurtenis.
 - Tijdens het telefoongesprek dat Consument op 20 april 2017 heeft gehad met een medewerker van Uitvoerder is hij niet goed door de medewerker geïnformeerd.
 - De rechtsbijstandverzekering biedt dekking voor het geschil met de Belastingdienst.

Verweer Uitvoerder

Uitvoerder heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

Behandelbaarheid

- 4.1 De vraag die de Commissie allereerst moet beantwoorden is, of de Commissie de klacht van Consument en zijn bedrijven kan behandelen. De Commissie stelt voorop dat zij alleen klachten van consumenten kan behandelen, zoals bedoeld in het Reglement. Voor zover de klacht ziet op de bedrijven van Consument, is deze niet behandelbaar. Naar het oordeel van de Commissie is de klacht voor zover deze ziet op het handelen van consument in privé behandelbaar gelet op het feit dat het in onderhavige situatie gaat om een deel van de loods achter de woning van Consument dat werd verhuurd.

Inhoudelijke beoordeling

- 4.2 In de kern gaat het om de vraag of de door Consument gemaakte advocaatkosten voor de ontnemingsprocedure en het geschil met de belastingdienst onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering vallen. Die vraag moet worden beantwoord aan de hand van hetgeen partijen met elkaar zijn overeengekomen. In het onderhavige geval zijn daarvoor de Voorwaarden leidend.

- 4.3 De Commissie is van oordeel dat Uitvoerder het verzoek om vergoeding van de advocaatkosten voor de ontnemingsprocedure en het geschil met de belastingdienst mocht afwijzen. Hieronder licht zij dit toe.

Vordering tot ontneming

- 4.4 Consument heeft allereerst aangevoerd dat de ontnemingsprocedure niet is aan te merken als een strafzaak. Uitvoerder heeft dit standpunt gemotiveerd betwist. Dat de ontnemingsprocedure een strafzaak is volgt volgens Uitvoerder uit de plaats van artikel 36e in het Wetboek van Strafrecht, het artikel waarop de Officier van Justitie de ontnemingsvordering heeft gebaseerd. Dit artikel staat onder titel IIA Maatregelen van het eerste Boek van het Wetboek van Strafrecht. In artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering staan de materiële vragen waarover de strafrechter in een strafzaak moet oordelen. De laatste vraag in dit artikel betreft welke straf of maatregel, bij wet bepaald, kan worden opgelegd. Hiermee wordt verwezen naar de straffen en maatregelen in titel II en IIA van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht.
- 4.5 Verder verwijst Uitvoerder ook naar lid 2 van artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht waaruit is op te maken dat een ontnemingsvordering alleen kan worden opgelegd aan degene die is veroordeeld wegens een strafbaar feit, of waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan dat deze door de veroordeelde zijn begaan. Hieruit volgt volgens Uitvoerder direct het causaal verband tussen de ontnemingsvordering en (de verdenking van) het plegen van een strafbaar feit. De Commissie volgt Uitvoerder in dit standpunt.
- 4.6 Consument heeft verder gesteld dat de uitspraak die de rechtbank in de ontnemingsprocedure heeft gedaan moet worden aangemerkt als vrijspraak. De Commissie kan Consument niet in dit standpunt volgen. In de uitspraak heeft de rechtbank de ontnemingsvordering van de Officier van Justitie afgewezen. Niet is gebleken dat Consument van enig strafbaar feit is vrijgesproken. In dit verband verwijst de Commissie ook naar artikel 352 van het Wetboek van Strafvordering waarin is bepaald dat een verdachte door de rechtbank wordt vrijgesproken indien de rechtbank het niet bewezen acht dat de verdachte het hem ten laste gelegde feit heeft begaan.

Samenhangende gebeurtenissen

- 4.7 Consument heeft verder nog gesteld dat de ontnemingsprocedure niet samenhangt met de strafzaak en dat Uitvoerder de ontnemingsprocedure en de strafprocedure niet mag zien als één gebeurtenis. Hiervoor -zie overweging 4.5- is vastgesteld dat de ontnemingsprocedure is aan te merken als een strafzaak en dat daarbij geen sprake is van vrijspraak.

Hoewel hierdoor de vraag of er sprake is van enige samenhang tussen de ontnemingsprocedure en de strafprocedure niet meer relevant is, merkt de Commissie op dat de ontnemingsvordering slechts kan worden ingesteld als een sequel van een strafvervolgning en ook dient te worden gezien als een van de aanvankelijke strafvervolgning afgesplitste procesgang, niet als een toevoeging daaraan. Zie hiervoor het arrest van de Hoge Raad 10 oktober 2017, ECLI:NL:HR 2017:2591, overweging 2.3.1. Hiermee staat de samenhang tussen de ontnemingsprocedure en de strafprocedure vast. Ten overvloede merkt de Commissie nog op dat van een onduidelijke laat staan onbegrijpelijke bepaling geen sprake is.

- 4.8 Wat betreft de verwijzing van Consument naar hetgeen dat telefonisch is besproken merkt de Commissie op dat zij hetgeen dat partijen mondeling hebben besproken niet kan meenemen in haar beoordeling, nu de inhoud van het gesprek zich aan haar waarneming onttrekt.

Belastingdienst

- 4.9 Ten aanzien van het geschil met de Belastingdienst heeft Consument, zonder nadere onderbouwing, gesteld dat de onderhavige rechtsbijstandverzekering dekking zou moeten bieden. Uitvoerder heeft dit standpunt weersproken. In de Voorwaarden is bepaald dat de verzekering geen dekking biedt voor juridische geschillen die verband houden met belastingrecht, waaronder ook begrepen invoerrechten, accijnzen, leges, retributies. Naar het oordeel van de Commissie brengt een redelijke uitleg van deze bepaling mee dat het geschil met de Belastingdienst onder die uitsluiting valt.
- 4.10 De Commissie komt tot de conclusie dat Uitvoerder het verzoek van Consument om vergoeding van de advocaatkosten onder de rechtsbijstandverzekering mocht afwijzen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.